

Nieuwsbrief INS Updates

Nummer 20, 2025

Redactie: prof. mr. E.C.H.J. Lokin, mr. H.J. de Kloe, mr. E. Ayerdem, mr. R.J.H. Berghuis, mr. J.O. Bijloo, mr. S.J. van den Boogert, mr. H. Boven, mr. A.D. van Dalen, mr. J. van den Dolder, mr. N. Gamliël, mr. C.M.A. Knoben, mr. I.F.M. Lakwijk, mr. K.C.S. Meekes, mr. A.M.H. Nolte, mr. J.E. van Nuland, mr. W.P.IJ. Overgoor, mr. B.S. Pronk, mr. dr. S. Renssen, mr. D.R.C. Smit, mr. W.T.N. Vlasveld, mr. J.H.M. van de Wiel en mr. S. Zonneveld.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:5624](#) 09-09-2025

Curator vangt bot: terugbetaling noch onverschuldigd noch paulianeus

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2025:1774](#) 09-09-2025

Faillietverklaring na eigen aangifte in hoger beroep: vennootschap heeft toch baten

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:1443](#) 22-05-2025

Verzet faillietverklaring ongegrond. Rechtbank Limburg was bevoegd te oordelen over verbintenissenrechtelijk octrooigeschil

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2024:5738](#) 10-09-2024

Betalingen aan echtgenoot van bestuurder: schuldoverneming niet te goeder trouw en/of paulianeus?

Rechtbank

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2025:5605](#) 10-09-2025

Vorderingen uit onverschuldigde betaling en ongerechtvaardigde verrijking lopen stuk op bewijsrisico curator. Met wenk

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2025:5519](#) 10-09-2025

Bestuurders kunnen zich niet disculperen voor aansprakelijkheid op grond van artikel 2:248 BW

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2025:4823](#) 27-08-2025

Erkenning preferente vorderingen in faillissement apotheek

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2025:4559](#) 20-08-2025

Vordering van aandeelhouder en voormalig bestuurder van een management-bv wegens het afstand doen van managementvergoeding in een WHOA-traject wordt afgewezen

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2025:4566](#) 20-08-2025

Toepassing Haviltex-norm op gemaakte afspraken bij een crediteurenakkoord

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:5748](#) 20-08-2025

Afwijzing loonvordering na ontslag door curator in kort geding vanwege ontbreken spoedeisend belang

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2025:4738](#) 16-07-2025

Bestuurdersaansprakelijkheid en bestuursverbod na vaststellingsovereenkomst

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:8657](#) 05-03-2025

Afwijzing paulianavordering; geen sprake van benadeling

RECHTSPRAAK

Bestuurders kunnen zich niet disculperen voor aansprakelijkheid op grond van artikel 2:248 BW

De bestuurders die in de procedure zijn verschenen, voeren aan dat zij slechts kort bestuurder zijn geweest en niet betrokken werden bij de besluitvorming. De rechtbank oordeelt dat de periode dat een bestuurder in functie is geweest, niet van belang is bij de beoordeling of een bestuurder zich kan disculperen. Het gaat erom of in die periode het onbehoorlijk bestuur aan hem te wijten was én of hij maatregelen trof om de nadelige gevolgen van het onbehoorlijk bestuur af te wenden. Of en hoe een bestuurder bij de besluitvorming is betrokken is ook niet relevant. Het beroep op disculpatie slaagt daarom niet.

In deze procedure draait het om de aansprakelijkstelling van het bestuur van een bouwonderneming door de curator van die bouwonderneming. De curator heeft het bestuur aangesproken op grond van artikel 2:248 BW; volgens de curator is er sprake van schending van de administratieplicht en daarmee sprake van kennelijk onbehoorlijk bestuur. Twee van de vier aangesproken bestuurders zijn in het geding verschenen en voeren verweer. Ten tijde van de uitspraak van het faillissement van de bouwonderneming waren zij reeds uitgetreden als bestuurder. Zij voeren geen verweer tegen het standpunt van de curator dat de administratieplicht zou zijn geschonden. De bestuurders beroepen zich op artikel 2:248 lid 3 BW. Deze bepaling geeft een disculpatiegrond voor bestuurders die kunnen bewijzen dat de onbehoorlijke taakvervulling als gevolg waarvan het bestuur aansprakelijk is voor het tekort in het faillissement niet aan hen te wijten is én dat zij hebben getracht maatregelen te treffen om de gevolgen van het onbehoorlijk bestuur te voorkomen.

De eerste verschenen bestuurder stelt dat niet vaststaat dat het boedeltekort is veroorzaakt in de periode dat hij bestuurder was, dat zijn medebestuurders hem niet betrokken bij de besluitvorming en dat hij maar vijf maanden bestuurder was. De bestuurder slaagt niet in zijn beroep op artikel 2:248 lid 3 BW. Hij heeft namelijk niets gesteld over eventuele maatregelen die hij zou hebben getroffen om de consequenties van het onbehoorlijk bestuur af te wenden.

Verder oordeelt de rechtbank nog dat de periode dat een bestuurder in functie is geweest, niet van belang is bij de beoordeling of een bestuurder zich kan disculperen. Het gaat erom of in die periode het onbehoorlijk bestuur aan hem te wijten was én of hij maatregelen trof om de gevolgen van onbehoorlijk bestuur af te wenden. Of en hoe een bestuurder bij de besluitvorming is betrokken is niet relevant.

De tweede bestuurder weet zich ook niet te disculperen. Ook voor deze bestuurder overweegt de rechtbank dat de duur van het bestuurderschap niet relevant is, maar wat tijdens het bestuurderschap heeft plaatsgehad. Het uittreden als bestuurder is in dit kader dus niet relevant. De acties ná zijn uittreden leggen ook geen gewicht in de schaal.

Alle aangesproken bestuurders zijn daarmee volgens de rechtbank aansprakelijk voor het tekort in het faillissement van de bouwonderneming en worden veroordeeld tot een betaling van een voorschot ter hoogte van € 150.000.

W.T.N. Vlasveld, september 2025

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 10-09-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2025:5519

Zaaknummer: C/08/327179 / HA ZA 25-7

Rechters: J.M. Marsman

Advocaten: F. Kolkman en H.G.M. van Zutphen

Wetsartikelen: 2:10 BW en 2:248 BW

RECHTSPRAAK

Bestuurdersaansprakelijkheid en bestuursverbod na vaststellingsovereenkomst

De curator in het faillissement van Saludem Zorg B.V. heeft met de (indirect en feitelijk) bestuurders een vaststellingsovereenkomst gesloten. In verband hiermee veroordeelt de rechtbank de bestuurders tot betaling van het tekort in het faillissement tot maximaal € 25.500 en legt de rechtbank een bestuursverbod op voor de duur van vijf jaar.

De curator in het faillissement van Saludem Zorg B.V. ('Saludem') heeft twee personen aansprakelijk gesteld als indirect bestuurder en feitelijk beleidsbepaler (gezamenlijk 'de bestuurders'). Saludem zou onder meer zorg hebben verleend met te weinig geschoold personeel en haar administratie- en publicatieplicht niet zijn nagekomen. Ook werden forse managementvergoedingen uitgekeerd aan de bestuurders, terwijl een managementovereenkomst en facturen ontbraken. Twentse gemeenten die een raamovereenkomst hebben gesloten met Saludem, hebben deze overeenkomst ontbonden na een kritisch rapport van toezichthouder OZTJ/Samen 14. Hierna is Saludem in staat van faillissement verklaard.

De curator heeft een vaststellingsovereenkomst gesloten met de bestuurders. Hierin is opgenomen dat de bestuurders onprofessioneel hebben gehandeld en aansprakelijk zijn voor het boedeltekort. In de vaststellingsovereenkomst is het bedrag waarvoor de bestuurders worden aangesproken beperkt tot € 25.500. Daarnaast stemmen de bestuurders in met een bestuursverbod voor de duur van vijf jaar. De rechtbank wijst de vorderingen toe. Opvallend is dat de rechtbank de beoordeling van de omvang van het boedeltekort verwijst naar de schadestaatprocedure, waarbij het maximum wordt gesteld op € 25.500. De rechtbank veroordeelt gedaagden tot betaling van een voorschot van € 25.000.

H.J. de Kloe, september 2025

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 16-07-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2025:4738

Zaaknummer: C/o8/331628 / HA ZA 25-115

Rechters: A. Mul

Advocaten: C.M. van der Veer

Wetsartikelen: 2:248 BW en 106a Fw

RECHTSPRAAK

**Faillietverklaring na eigen aangifte in hoger beroep:
vennootschap heeft toch baten**

De rechtbank had Smart CJM B.V. ('Smart') niet failliet verklaard, omdat Smart geen baten zou hebben. In hoger beroep stelt Smart dat zij wel baten heeft, waaronder een vordering uit hoofde van bestuurdersaansprakelijkheid tegen haar voormalige bestuurder en minderheidsaandeelhouder. Het hof spreekt alsnog het faillissement uit.

De eigen aangifte tot faillietverklaring van Smart CJM B.V. ('Smart') is door de rechtbank Den Haag afgewezen, omdat Smart geen baten zou hebben. De gemachtigde van Smart zou dit ter zitting hebben bevestigd. Smart heeft hoger beroep ingesteld tegen de afwijzing van de rechtbank. Smart stelt dat haar voormalige bestuurder en minderheidsaandeelhouder In Equitem Holding B.V. eigenhandig en zonder toestemming van de medeaandeelhouder Smart Ventures GmbH gelden heeft onttrokken aan Smart. Hierdoor kon Smart niet meer aan haar betalingsverplichtingen voldoen en was zij genoodzaakt haar faillissement aan te vragen. Smart beschikt mede daarom wel degelijk over baten, waaronder een (bestuurdersaansprakelijkheids)vordering op In Equitem Holding. Daarnaast is Smart eigenaar van hardware met een marktkwaarde van € 60.000 en heeft zij contracten met klanten waaruit structurele inkomsten worden gegenereerd.

Het hof oordeelt dat, gelet op wat Smart heeft aangevoerd, er (potentiële) baten zijn die een reële waarde vertegenwoordigen. Deze baten kunnen bijdragen aan het betalen van de faillissementskosten en het doen van een uitkering aan de schuldeisers. Smart heeft daarom geen misbruik gemaakt van haar bevoegdheid het faillissement aan te vragen. Het hof spreekt alsnog het faillissement van Smart uit.

H.J. de Kloe, september 2025

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 09-09-2025

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2025:1774

Zaaknummer: 200.357.545/01

Rechters: R.S. van Coevorden, R.G.C. Veneman en R.J. van Galen

Advocaten: B. Santen

Wetsartikelen: 9 Fw

RECHTSPRAAK

Afwijzing loonvordering na ontslag door curator in kort geding vanwege ontbreken spoedeisend belang

Twee werknemers zijn door de curator van een failliete bv ontslagen. De werknemers menen dat zij nog in dienst zijn van een vof en hebben daarom deze vof en haar vennoten in rechte betrokken. De discussie ziet op de vraag of de werknemers op grond van de regeling met betrekking tot overgang van onderneming in dienst waren van de bv. Naar de mening van de werknemers is dat niet het geval - de vof en haar vennoten menen dat dit wel het geval is. In deze kortgedingprocedure wordt geoordeeld dat de werknemers geen spoedeisend belang hebben. Ook is dezelfde vraag inmiddels (door andere werknemers) voorgelegd aan de kantonrechter in Tilburg. In deze kortgedingprocedure wil de rechter niet vooruitlopen op het oordeel van de kantonrechter in Tilburg. De rechter wijst de vorderingen daarom af.

Twee eisers waren vanaf respectievelijk 1996 en 2011 werknemer van een vennootschap onder firma ('de vof') die een brood- en banketbakkerij exploiteerde. In oktober 2023 is een bv in het handelsregister ingeschreven. Deze bv is op 14 januari 2025 failliet verklaard. Naar de mening van de vof en haar twee vennoten heeft de bv de onderneming van de vof overgenomen, zodat de dienstbetrekking van de werknemers op grond van de regeling met betrekking tot overgang van onderneming is overgegaan op de bv. De curator heeft de arbeidsovereenkomst met de werknemers ook opgezegd op grond van artikel 40 Fw.

In dit kort geding vorderen de werknemers primair betaling van loon van de vof en haar vennoten, omdat de onderneming naar hun inzicht niet is overgegaan op de bv. De rechter wijst de vordering af, omdat het vereiste spoedeisend belang ontbreekt. De ene werknemer ontvangt een uitkering en de andere werknemer heeft betaald werk. Niet is gebleken dat ze na de opzegging door de curator in de financiële problemen zijn geraakt. De werknemers hebben

het gevorderde dus niet nodig om in hun levensonderhoud te voorzien en/of schulden te voorkomen.

Daarnaast hebben gedaagden gemotiveerd verweer gevoerd. Volgens hen is de onderneming per 1 januari 2024 door de bv overgenomen en hebben ze uitsluitend een kleine winkel met verouderde machines en apparatuur behouden die verbonden is aan hun woonhuis. Voorts is een aantal oud-collega's een procedure begonnen bij de kantonrechter in Tiburg. In die procedure speelt ook de vraag of de onderneming al dan niet is overgegaan op de bv. Gedaagden hebben in die procedure een bewijsopdracht gekregen. De rechter in deze kortgedingprocedure wil niet op het oordeel van de kantonrechter in Tilburg vooruitlopen en wijst ook daarom de vordering af.

H.J. de Kloe, september 2025

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 20-08-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:5748

Zaaknummer: 11710118 \ VV EXPL 25-43

Rechters: Rouwen

Advocaten: W.A.A. van Kuijk en E.P. Koevoets

Wetsartikelen: 7:663 BW

RECHTSPRAAK

Vorderingen uit onverschuldigde betaling en ongerechtvaardigde verrijking lopen stuk op bewijsrisico curator. Met wenk

Een faillissementscurator wordt geconfronteerd met een onvolledige administratie en talrijke overboekingen en omleidingen van klantbetalingen naar bankrekeningen van familie van de bestuurder. Hij vordert (onder meer) terugbetaling van de overboekingen waarvoor hij in de administratie geen overtuigende rechtsgrond aantreft en afgifte van de omgeleide klantbetalingen. Deze vorderingen lopen echter voor een groot deel stuk op het ontbreken van voldoende bewijs.

Inleiding

Een besloten vennootschap die zich bezighoudt met het plaatsen van dakkapellen en kunststof kozijnen ('de gefailleerde') gaat failliet op 22 december 2021. Voorafgaand aan het faillissement zijn signalen over misstanden (niet-nakoming van verplichtingen) ontvangen door het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) (waar veel klanten van de gefailleerde een lening hadden aangevraagd voor het vervangen van hun kozijnen). Ook heeft de FIOD onderzoek gedaan naar aanleiding van vermoedens van btw-fraude bij de gefailleerde. Na de faillietverklaring onderzoekt de curator onder meer de geldstromen vanuit het vermogen van de gefailleerde richting de (middellijk) bestuurder van de gefailleerde en diens echtgenote, dochter en zoon. De curator komt tot de conclusie dat over de boekjaren 2019-2021 een groot gedeelte van de geldstromen niet verantwoord is in de boekhouding en daar ook geen onderliggende documenten van aanwezig zijn.

Vorderingen

De curator stelt vorderingen in tegen de bestuurder en zijn familieleden, als volgt:

(a) Tegen de middellijk bestuurder en zijn vennootschap (de rechtspersoon-bestuurder van de gefailleerde): aansprakelijkheid voor het faillissementstekort op grond van artikel 2:248 lid 1 BW jo. 2:10 BW, met veroordeling tot betaling van een voorschot ter grootte van € 1 miljoen. Tevens een verzoek tot het uitspreken van een bestuursverbod ex artikel 106a lid 1 sub a Fw.

(b) Tegen de levenspartner van de middellijk bestuurder: aansprakelijkheid voor het faillissementstekort op grond van artikel 2:248 lid 7 BW (kennelijk onbehoorlijke taakvervulling als feitelijk beleidsbepaler). Daarnaast enkele concrete geldvorderingen: (1) een vordering tot restitutie van onverschuldigde betalingen, bestaande uit bedragen (totaal € 13.745,00) die zonder rechtsgrond van de bankrekening van gefailleerde zouden zijn overgemaakt naar de levenspartner, (2) een vordering tot betaling van de koopprijs voor een auto die door gefailleerde aan haar overgedragen is en (3) een vordering uit ongerechtvaardigde verrijking, doordat de gefailleerde volgens de curator de kosten voor een grote verbouwing van haar woonhuis heeft gedragen.

(c) Tegen de dochter van de middellijk bestuurder: een vordering tot restitutie van onverschuldigde betalingen (art. 6:203 BW) ter grootte van (in totaal) € 88.700, bestaande uit betalingen van klanten van gefailleerde die op de bankrekening van de dochter zijn ontvangen. Subsidiair: vergoeding van dit bedrag ex artikel 6:162 BW, omdat de betreffende klantbetalingen onrechtmatig aan het vermogen van de gefailleerde zijn onttrokken.

(d) Tegen de zoon van de middellijk bestuurder: een vordering tot restitutie van onverschuldigde betalingen tot een bedrag van (in totaal) € 62.797,82, bestaande uit bankoverboekingen waar geen grondslag/documentatie voor werd aangetroffen in de boekhouding van gefailleerde. Daarnaast een vordering van € 119.500 uit hoofde van ongerechtvaardigde verrijking, wegens vermoedens dat het huis van de zoon is verbeterd op kosten van gefailleerde (onderbouwd met foto's van verbeteringen aan het huis).

Verstek tegen de bestuurder

De middellijk bestuurder woont op het moment van dagvaarding in Italië. Hij verschijnt niet in het geding. Ook de rechtspersoon-bestuurder verschijnt niet in het geding. De rechtbank onderzoekt ambtshalve of aan de betekeningsvereisten voor deze gedaagden is voldaan. Uit het vonnis lijkt te volgen dat er geen schriftelijk bewijs van het afgeleverd-zijn van de dagvaarding in Italië beschikbaar was, maar dat de rechtbank op basis van een verklaring van de Nederlandse deurwaarder – die luidt dat de dagvaarding zekerheidshalve zowel conform Verordening (EU) 2020/1784 via de 'ontvangende instantie' als via DHL aan de gedaagden is verstuurd – toch tot verstekverlening overgaat.

Het gevolg is dat de vorderingen tegen de rechtspersoon-bestuurder en de middellijk bestuurder van de gefailleerde toegewezen worden, omdat de rechtbank bij het ontbreken van een betwisting de volgende feiten als vaststaand aanneemt en op basis daarvan de vorderingen haar niet onrechtmatig of ongegrond voorkomen (1) een groot deel van de bankmutaties over de periode 14 maart 2019 (datum oprichting gefailleerde) tot en met 13 december 2021 (datum faillissement) zijn niet in de administratie verantwoord; (2) de Belastingdienst is tot het oordeel gekomen dat de administratie niet op orde was; (3) er is op meerdere manieren geld onttrokken aan de boedel van de gefailleerde door klanten te laten betalen op de privérekeningen van de bestuurder en zijn dochter. Dat heeft de FIOD ook geconstateerd; (4) veel klanten die kozijnen hadden besteld en betaald, hebben deze nooit gekregen, terwijl deze daarvoor veelal een lening hadden afgesloten, welk leningsbedrag SVn direct overmaakte aan de gefailleerde; (5) er is in twee jaar een forse schuldenlast van meer dan € 2 miljoen opgebouwd; (6) er is een opvallend groot aantal uitgaven gedaan waarvan niet duidelijk is of dit zakelijke uitgaven ten behoeve van de vennootschap betreffen of privé-uitgaven ten behoeve van de bestuurder, zijn levenspartner of hun naasten in privé; (7) er is binnen de geldende maximumtermijn voor het deponeren van een jaarrekening geen jaarrekening gedeponerd.

De vorderingen tegen de levenspartner

De levenspartner van de middellijk bestuurder voert verweer. Zij betwist dat zij feitelijk beleidsbepaler was. De rechtbank overweegt dat de enkele functietitel bedrijfsleider of directeur niet impliceert dat sprake is van feitelijk beleidsbepalen 'als ware hij bestuurder' als bedoeld in artikel 2:248 lid 7 BW. Of zich een situatie voordoet als bedoeld in artikel 2:248 lid 7 BW moet worden afgemeten aan de concrete feiten en omstandigheden van het geval.

In dit geval heeft de gedaagde verklaringen in het geding gebracht over haar feitelijke rol en bezigheden in de onderneming. Uit die verklaringen volgt dat zij zich bezighield met de administratie, het opstellen van verkoopfacturen en personeelszaken. Dat duidt naar het oordeel van de rechtbank niet op bepalen van het beleid als ware zij bestuurder, maar op een rol als gewone werknemer. De vorderingen gebaseerd op artikel 2:248 lid 7 BW worden daarom afgewezen.

Ten aanzien van de vorderingen uit hoofde van onverschuldigde betaling stelt de rechtbank voorop dat op de curator de stelplicht (en bij betwisting: bewijslast) rust ten aanzien van het onverschuldigd-zijn van de overboekingen. Voor overboekingen tot een bedrag van € 8.745 betwist gedaagde dat het om onverschuldigde bedragen ging, door aan te voeren dat zij privé uitgaven voorschoot voor gefailleerde en de overboekingen aan haar dus terugbetalingen daarvan waren. De gedaagde verwijst daarbij naar de omschrijvingen van de overboekingen.

Ten aanzien van een post van € 5.000 voert de gedaagde aan dat dit een lening was voor een persoonlijke betaalverplichting van de gedaagde, maar dat zij die reeds in contanten heeft terugbetaald aan de gefailleerde vennootschap.

In het licht van de betwisting van de onverschuldigdheid van de overboekingen tot een bedrag van € 8.745 komt de rechtbank tot het oordeel dat daarvan onvoldoende is gesteld of gebleken dat deze inderdaad op grond van artikel 6:203 BW terugbetaald moeten worden. Voor de post van € 5.000 valt dat anders uit: daarvan heeft de gedaagde immers in beginsel erkend dat deze terugbetaald moest worden. Haar stelling dat ze dat reeds heeft gedaan is een bevrijdend verweer. Dat betekent dat het op de weg van de gedaagde lag om een onderbouwing te geven – iets waaruit blijkt dat zij het bedrag daadwerkelijk al heeft terugbetaald. Dat is niet voorhanden. De rechtbank geeft de gedaagde ook geen gelegenheid om alsnog bewijs aan te leveren; wat de gedaagde over de terugbetaling van het bedrag naar voren heeft gebracht haalt de drempel van de stelplicht niet.

Iets soortgelijks gebeurt ten aanzien van de gevorderde koopprijs van € 10.000 voor de auto die aan de levenspartner van de middellijk bestuurder verkocht is. De gedaagde betwist niet dat de auto voor dat bedrag aan haar verkocht is, maar ze stelt dat ze de koopprijs al contant heeft betaald. Ze legt ter onderbouwing een factuur voor die koopprijs over, waar met de hand op geschreven staat 'voldaan per kas' met de handtekening van de vader van de gedaagde erbij. De rechtbank overweegt dat uit zo'n notitie met de handtekening van de vader van gedaagde – die niet bevoegd was om namens de gefailleerde rechtshandelingen te verrichten c.q. betalingen aan te nemen of kwijting te verlenen – niet blijkt dat de koopprijs voor de auto al is voldaan. Nu het een bevrijdend verweer betreft, ligt het bewijsrisico bij de gedaagde. Zij wordt dus veroordeeld om de koopprijs voor de auto aan de curator te betalen.

De vordering uit ongerechtvaardigde verrijking wordt niet toegewezen. De curator kon ten aanzien van de meeste facturen die volgens hem betrekking hadden op de verbouwing van het woonhuis niet aantonen dat dit daadwerkelijk zo was. Van twee facturen (van een keukenleverancier en voor een toilet) erkende gedaagde dat die op haar woonhuis zagen, maar zij betwistte dat dit tot een vermogensrechtelijke verrijking van haarzelf had geleid. De rechtbank volgt de gedaagde in haar argument dat het niet altijd zo is dat de waarde van de woning stijgt door een aanpassing van de keuken en het toilet. Het had op de weg van de curator gelegen om aan te tonen dat de waarde van de woning door die aanpassingen daadwerkelijk is gestegen. Nu de curator dat niet heeft gedaan, maar alleen – ook volgens zijn eigen stellingen – een (eigen) 'inschatting' heeft gegeven van de (algehele) waardevermindering van de woning, kan de rechtbank niet vaststellen dat er daadwerkelijk verrijking heeft plaatsgevonden.

De vorderingen tegen de dochter

Uit het onderzoek van de FIOD is gebleken dat de bestuurder van de gefailleerde op enig moment aan klanten heeft gevraagd om niet op de bankrekening van de gefailleerde te betalen, maar op de bankrekening van zijn – op dat moment: minderjarige – dochter. Zo is tot een bedrag van € 88.700 aan betalingen waartoe de gefailleerde gerechtigd was op de bankrekening van de dochter terechtgekomen. De curator vordert dit bedrag van de dochter, allereerst op grond van artikel 6:203 BW (onverschuldigde betaling). Deze vordering van de curator wordt afgewezen, omdat het niet om betalingen van de gefailleerde aan de dochter ging. Het waren immers de *klanten* die rechtstreeks op de bankrekening van de dochter betaalden.

De curator vordert bij wijze van subsidiaire grondslag dat de dochter de van de klanten ontvangen betalingen ex artikel 6:162 BW moet vergoeden, omdat deze onrechtmatig aan het vermogen van de gefailleerde zijn onttrokken. De rechtbank overweegt dat het wel onrechtmatig was om de betalingen om te leiden, maar dat is dan een onrechtmatige daad van de (middellijk) bestuurder en niet van diens dochter.

De curator heeft ter zitting nog aangevoerd dat er ook een bedrag van € 4.498 rechtstreeks van de bankrekening van de gefailleerde naar de bankrekening van de dochter is overgeboekt, maar hij heeft daar geen vordering aan gekoppeld. De rechtbank kan daar in het licht van artikel 23 Rv dus niets mee doen.

De vorderingen tegen de zoon

De zoon van de middellijk bestuurder houdt zich in de vorm van een eenmanszaak bezig met installatie van kozijnen en dakkapellen, net als de gefailleerde. Er zijn in de periode 2020/2021 diverse bankoverboekingen gedaan van de rekening van de gefailleerde naar de rekening van de (onderneming van de) zoon. De curator vordert terugbetaling van overboekingen aan de zoon tot een bedrag van € 62.797,82 omdat in de boekhouding van de gefailleerde – hoewel de omschrijvingen bij de overboekingen spreken van ‘huur’ en lijken te duiden op ‘voorgesloten materiaal’ – geen onderliggende stukken zijn aangetroffen die een rechtsgrondslag voor de overboekingen aantonen.

De zoon heeft een huurovereenkomst in het geding gebracht, waarin staat dat de gefailleerde een kantoorruimte van hem huurt voor een maandbedrag dat overeenstemt met de bedragen die onder de omschrijving ‘huur’ naar de zoon zijn overgeboekt.

De curator heeft de rechtsgeldigheid van de betreffende huurovereenkomst betwist, maar de rechtbank overweegt dat de curator die betwisting niet nader heeft gespecificeerd en daar

evenmin een rechtsgevolg aan heeft verbonden. De curator heeft zich in dit kader bijvoorbeeld niet beroepen op (buitengerechtelijke) vernietiging van de huurovereenkomst. De rechtbank overweegt dat het enkele feit dat de curator de huurovereenkomst *in twijfel trekt* omdat hij deze niet heeft aangetroffen in de administratie en dat het *ogenschoonlijk* het model van een huurovereenkomst woonruimte (in plaats van kantoorruimte) betreft, onvoldoende is om te concluderen dat de bedragen met omschrijving 'huur' onverschuldigd zijn betaald. De rechtbank gaat uit van het bestaan en de rechtsgeldigheid van de huurovereenkomst, zodat de met 'huur' omschreven overboekingen niet onverschuldigd zijn betaald.

Ten aanzien van enkele andere betalingen heeft de zoon aangevoerd dat hij de gefailleerde enkele keren heeft 'geholpen' en dat de betalingen daar een onkostenvergoeding (waaronder vergoeding voor brandstofkosten voor zijn werkbus) voor waren. Voor nog weer andere betalingen heeft de zoon facturen overgelegd van zijn onderneming aan de gefailleerde. De rechtbank constateert dat deze stellingen en onderbouwingen van de zoon overeenstemmen met de omschrijvingen bij de overboekingen, zoals de curator die heeft aangevoerd in de dagvaarding. De rechtbank komt tot de conclusie dat ook van deze betalingen dus niet is gebleken dat ze onverschuldigd waren.

'Wrang'

De rechtbank merkt ten overvloede op dat het wrang is voor de curator als hij, wegens het ontbreken van een deugdelijke boekhouding, de door de zoon aangevoerde rechtsgronden voor de betalingen niet kan toetsen aan de administratie van de gefailleerde. Het ontbreken van een deugdelijke boekhouding bij de gefailleerde kan echter niet op de zoon van de middellijk bestuurder worden afgewenteld. Anders gezegd: het feit dat de administratie van de gefailleerde gemankeerd is, leidt niet tot een andere bewijslastverdeling ten opzichte van de zoon. Het blijft op de weg van de curator liggen om (bij betwisting) het onverschuldigd zijn van betalingen aan te tonen. Het enkele feit dat de curator in de – volgens eigen zeggen van de curator: onvolledige – administratie van de gefailleerde geen bewijs heeft aangetroffen van de verschuldigdheid daarvan, is daarvoor niet voldoende. Daarbij neemt de rechtbank mede in aanmerking dat de zoon ter zitting onweersproken heeft gesteld dat de curator ook niet bij de zoon om overlegging van onderliggende stukken voor de betalingen heeft gevraagd, alvorens zijn vorderingen tegen de zoon in te stellen.

Ook tegenover de zoon heeft de curator een vordering uit ongerechtvaardigde verrijking ingesteld wegens vermoedens dat zijn huis op kosten van de gefailleerde ingrijpend is verbouwd en verbeterd. Net als bij de soortgelijke vordering tegen de levenspartner van de middellijk bestuurder stuit deze vordering af op gebrek aan bewijs dat de gefailleerde daadwerkelijk heeft betaald voor verbeteringen aan het huis (er is geen verarming aan de zijde

van gefailleerde vast komen staan) en het feit dat de vermeende waardestijging van het huis van de zoon slechts een 'inschatting' van de curator is (geen verrijking van de zoon gebleken).

Proceskosten

Nu de vorderingen tegen de rechtspersoon-bestuurder en de middellijk bestuurder (bij verstek) integraal zijn toegewezen, worden zij in de proceskosten van de curator veroordeeld. Ten aanzien van de andere gedaagden ziet de rechtbank in de uitkomst van de procedure aanleiding om te bepalen dat iedere partij de eigen kosten moet dragen.

Reconventie: opheffing beslagen

De curator had ten laste van de levenspartner, de dochter en de zoon conservatoir beslag gelegd. Zij hebben in reconventie opheffing van de beslagen gevorderd. Omdat de levenspartner in conventie is veroordeeld om bedragen van € 5.000 en € 10.000 aan de curator te betalen, wordt het ten laste van haar gelegde beslag niet opgeheven. Omdat de vorderingen tegen de dochter en de zoon volledig zijn afgewezen, worden de ten laste van hen gelegde beslagen wel opgeheven.

Wenk

De hierboven samengevatte uitspraak bevat enkele voor de hand liggende, maar toch altijd weer leerzame, expliciete toepassingen van de regels omtrent bewijslast en bewijsrisico in de civiele procedure. Tegenover de *bestuurder* van een gefailleerde vennootschap mag het feit dat de administratie de rechtsgrond voor uitgaande betalingen niet inzichtelijk maakt via artikel 2:248 lid 2 BW (jo. art. 2:10 BW) een krachtig argument voor aansprakelijkheid zijn; tegenover de derden die deze betalingen hebben ontvangen is het enkele feit dat de curator in het duister tast niet zomaar genoeg.

Ook in de staart van deze uitspraak zat nog wat procesrechtelijk venijn voor de curator.

De gedaagden ten laste van wie conservatoir beslag was gelegd, vorderden opheffing van die beslagen. De rechtbank wijst de opheffing van de conservatoire beslagen ten laste van de dochter en de zoon van de middellijke bestuurder toe en maakt daar bijzonder weinig woorden aan vuil. Het enkele feit dat de vorderingen tegen hen in conventie zijn afgewezen, is volgens de rechtbank voldoende grond voor opheffing: *"Nu de vorderingen in conventie jegens [partij B 4] en [partij B 5] worden afgewezen dienen de door de curator ten laste van hen gelegde conservatoire beslagen te worden opgeheven."*

In het licht van HR 30 juni 2006, ECLI:NL:HR:2006:AV1559, r.o. 3.6 en 3.7 en HR 17 april 20215, ECLI:NL:HR:2015:1074, r.o. 3.8 is dat nogal kort door de bocht. De enkele afwijzing van de

vordering waarvoor beslag is gelegd in eerste aanleg, impliceert nog niet dat vaststaat dat het vorderingsrecht 'ondeugdelijk' is in de zin van artikel 705 lid 2 Rv. Zoals door de Hoge Raad in de voornoemde arresten werd herhaald, dient bij een vordering tot opheffing van een conservatoir beslag *"in aanmerking te worden genomen dat een conservatoir beslag naar zijn aard ertoe strekt om te waarborgen dat, zo een vooralsnog niet vaststaande vordering in de hoofdzaak wordt toegewezen, verhaal mogelijk zal zijn, terwijl de beslaglegger bij afwijzing van de vordering voor de door het beslag ontstane schade zal kunnen worden aangesproken"* (HR 14 juni 1996, NJ 1997, 481). Die strekking van het conservatoire beslag blijft bestaan, ook als de vordering waarvoor het beslag is gelegd in eerste aanleg (maar nog niet met kracht van gewijsde) is afgewezen. Als de eiser in hoger beroep gaat tegen de afwijzing van de vordering, bestaat immers nog steeds hetzelfde belang bij het veiligstellen van verhaal voor het geval het hoger beroep slaagt. Het feit dat de vordering waarvoor beslag is gelegd in eerste aanleg is afgewezen is wel een punt dat in aanmerking genomen moet worden bij de vraag of (leggen dan wel handhaven van) een conservatoir beslag aanvaardbaar is, maar het is niet zonder meer doorslaggevend (vergelijk ook HR 03 april 2020, ECLI:NL:HR:2020:599).

Als de rechter de opheffing van een beslag uitspreekt, heeft dat het tenietgaan van het beslag tot gevolg, zonder dat daar nog een tenuitvoerleggingshandeling voor nodig is. De uitgesproken opheffing van een beslag krijgt echter in beginsel pas zijn effect als de uitspraak in kracht van gewijsde gaat, *tenzij* de beslissing tot opheffing van het beslag uitvoerbaar bij voorraad wordt verklaard: HR 20 januari 1995, ECLI:NL:HR:1995:CZ1619 (*Smokehouse/Culimer*), r.o. 3.2.

In de hierboven samengevatte zaak wordt de opheffing van de beslagen in reconventie niet alleen uitgesproken op de *enkele* grond dat de vorderingen in conventie zijn afgewezen, maar die beslissing wordt ook uitvoerbaar bij voorraad verklaard zonder dat daar enig woord aan wordt gewijd in het lichaam van het vonnis. Het lijkt erop dat de curator noch tegen de opheffing, noch tegen de uitvoerbaarheid bij voorraad daarvan verweer heeft gevoerd en de rechtbank aldus ruimte heeft gelaten om de korte doorsteek te nemen. Het is gissen of de curator op voorhand al wist dat hij tegen een afwijzend vonnis niet in hoger beroep zou willen gaan, of dat hij überhaupt geen rekening hield met de mogelijkheid dat zijn vorderingen in conventie afgewezen zouden kunnen worden. Wat daar ook van zij: een curator die zijn opties open wil houden, doet er goed aan om verweer te voeren tegen een vordering tot opheffing van het conservatoire beslag, of toch *in ieder geval* tegen de uitvoerbaarheid-bij-voorraad daarvan. Een gemotiveerd verweer zou de rechtbank gedwongen hebben om het belang bij bescherming van verhaal in geval van hoger beroep af te wegen tegen de feitelijke bezwaarlijkheid van de beslagen.

I.F.M. Lakwijk, september 2025

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 10-09-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2025:5605

Zaaknummer: C/08/318090 / HA ZA 24-297

Rechters: Marsman

Advocaten: N.J.H. Leferink en E. Nijhoff

Wetsartikelen: 6:203 BW, 6:212 BW, 6:162 BW, 2:248 BW, 121 lid 1 Rv, 139 Rv en 23 Rv

RECHTSPRAAK

Curator vangt bot: terugbetaling noch onverschuldigd noch paulianeus

Het hof oordeelt dat de terugbetaling van € 7.000 in het kader van een verstrekte geldlening niet onverschuldigd was noch paulianeus. Hoewel de geldlening op de privérekening van de bestuurder werd gestort, blijkt uit de communicatie en context dat het ging om een zakelijke lening aan La Demica Stucwerk B.V. en niet om een lening aan de bestuurder in privé. De geldverstrekker mocht erop vertrouwen dat hij de onderneming financierde, niet de bestuurder persoonlijk.

Het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden boog zich over de vraag of appellant een bedrag van € 7.000 (vermeerderd met wettelijke rente en buitengerechtelijke kosten van € 725) aan de curator van La Demica Stucwerk B.V. ('LDS') moet terug betalen. De (indirect) bestuurder van LDS had zes maanden voor het faillissement in vier termijnen € 7.000 overgemaakt aan appellant (een jeugdvriend). De curator stelde dat er geen rechtsgrond was voor de terugbetaling en dat de betaling daarom onverschuldigd was. In deze zaak stond niet ter discussie dat partijen een overeenkomst van geldlening hadden gesloten in augustus 2021 voor € 8.000.

De vraag zag erop in welke hoedanigheid de (indirect) bestuurder het geld van appellant had geleend: namens/voor LDS of voor zichzelf. Het hof oordeelt dat het antwoord op die vraag afhangt van hetgeen partijen jegens elkaar hebben verklaard en over en weer uit elkaars verklaringen en gedragingen hebben afgeleid en mochten afleiden. Tot de omstandigheden die in dit verband in aanmerking moeten worden genomen, behoort tevens de voor de wederpartij kenbare hoedanigheid en de context waarin partijen optraden. Ook gedragingen, verklaringen en andere omstandigheden die hebben plaatsgevonden nadat de overeenkomst is gesloten, kunnen van belang zijn.

Het hof overweegt dat er zowel argumenten zijn die voor het standpunt van de curator pleitten als argumenten die voor het standpunt van appellant pleitten. De curator hechtte veel

waarde aan de verklaring die de (indirect) bestuurder in een faillissementsverhoor heeft afgelegd ten overstaan van de rechter-commissaris en de daarin door hem gebruikte persoonlijke voornaamwoorden. Het hof zelf hecht echter weinig waarde aan de persoonlijke formuleringen in verklaringen. Die taal is volgens het hof gebruikelijk en sluit een zakelijke lening niet uit. Uit de context, zoals WhatsApp-berichten over materiaalinkoop, mocht appellant volgens het hof aannemen dat hij LDS financierde en niet de bestuurder privé. Daarom oordeelt het hof dat sprake was van een zakelijke lening aan LDS, en dat de terugbetaling niet onverschuldigd was.

De curator heeft daarnaast aangevoerd dat de betaling paulianeus was in de zin van artikel 42 en 47 Fw. Het hof gaat daarin niet mee, nu de betalingen van LDS hun grondslag hadden in de overeenkomst van geldlening. Partijen zijn daarbij geen moment van terugbetaling overeengekomen, zodat de vordering van appellant onmiddellijk opeisbaar was. De curator zou mogelijk een punt hebben gehad indien LDS op een eerder moment zou hebben terugbetaald dan was overeengekomen – en in zoverre onverplicht een nog niet opeisbare schuld zou hebben voldaan – maar dat daarvan sprake was, is gesteld noch gebleken. Het beroep van de curator op artikel 47 Fw slaagt ook niet, nu de curator voor de vereisten van artikel 47 Fw onvoldoende feiten heeft gesteld.

Het hoger beroep van appellant slaagt derhalve en het hof vernietigt het bestreden vonnis.

C.M.A. Knoben, september 2025

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 09-09-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:5624

Zaaknummer: 200.342.318/01

Rechters: J. Smit, M.W. Zandbergen en M. Aksu

Advocaten: D.F. Fransen en T.H.I.M. Pierik

Wetsartikelen: 42 Fw en 47 Fw

RECHTSPRAAK

Verzet faillietverklaring ongegrond. Rechtbank Limburg was bevoegd te oordelen over verbintenisrechtelijk octrooigeschil

Geïntimeerde heeft een vordering op appellant uit hoofde van een vonnis dat uitvoerbaar bij voorraad is. Geïntimeerde dient een faillissementsverzoek in dat de rechtbank Limburg toewijst. Het verzet tegen dit vonnis is ongegrond verklaard. Appellant gaat in hoger beroep en voert aan dat de rechtbank Limburg onbevoegd was in het bodemgeschil op grond van de Rijsoctrooiwet. Ook voert appellant aan dat hij een tegenvordering op geïntimeerde heeft. Het gerechtshof 's-Hertogenbosch bekrachtigt het vonnis tot faillietverklaring van de rechtbank Limburg en oordeelt dat de eerdere veroordeling tot betaling zag op een verbintenisrechtelijk geschil waardoor de rechtbank Limburg bevoegd was. De tegenvordering heeft appellant onvoldoende onderbouwd. Bovendien zijn er naast geïntimeerde meerdere schuldeisers.

Geïntimeerde heeft een vordering op appellant uit hoofde van een uitvoerbaar bij voorraad verklaard vonnis. Die vordering ziet op het niet nakomen door appellant van een overeenkomst tot overdracht van octrooirechten. Geïntimeerde heeft aan appellant octrooirechten verkocht in ruil voor vergoeding van 4% van de netto-opbrengst per verkochte machine en 40% van de aandelen in appellant. Appellant is deze afspraak niet nagekomen. De rechtbank Limburg heeft geoordeeld dat de ontbinding door geïntimeerde rechtsgeldig was en heeft appellant uitvoerbaar bij voorraad veroordeeld tot betaling van een geldbedrag. Appellant heeft niet betaald, waarop geïntimeerde het faillissement van appellant heeft aangevraagd. Het faillissement is toegewezen door de rechtbank Limburg. Het verzet van appellant bij de rechtbank Limburg is afgewezen.

Appellant gaat in hoger beroep en voert aan dat de rechtbank Limburg in de procedure tot ontbinding van de overeenkomst onbevoegd was. Appellant stelt dat er sprake is van een vordering tot teruggeven van octrooirechten in de zin van artikel 78 Rijksoctrooiwet, waardoor de rechtbank Den Haag bevoegd is op grond van artikel 80 Rijksoctrooiwet. Daarnaast stelt appellant dat geïntimeerde geen vordering heeft, omdat slechts prototypes zijn verkocht en geen winst is gemaakt zoals in de overeenkomst bedoeld. Ook stelt appellant tegenvorderingen op geïntimeerde te hebben.

Het hof verklaart het verzet ongegrond. Het hof oordeelt dat het vonnis van de rechtbank Limburg niet op onjuiste gronden is gebaseerd. De rechtbank Limburg was bevoegd, omdat het ging om een verbintenisrechtelijk geschil. De bevoegdheid ontleent de rechtbank aan artikel 83 Rijksoctrooiwet. Dat een octrooirecht moet worden teruggeleverd als gevolg van de ontbinding, maakt niet dat er sprake is van het opeisen van een octrooi. Ook verder is het vonnis niet gebaseerd op onjuiste gronden, waardoor appellant een vordering heeft op geïntimeerde. Ook het overig wat door appellant is aangevoerd slaagt niet. Uit verklaringen van de curator blijkt dat er nog meer schuldeisers zijn naast appellant. Ook heeft appellant voor de vermeende tegenvorderingen de opeisbaarheid niet aangetoond, dan wel de vorderingen onvoldoende onderbouwd.

De conclusie luidt dat aan alle vereisten voor faillietverklaring is voldaan. Het hof bekrachtigt het vonnis tot faillietverklaring.

H. Boven, september 2025

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 22-05-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:1443

Zaaknummer: 200.353.052_01

Rechters: K.J.H. Hoofs, M.W.M. Souren en R.R.M. de Moor

Advocaten: J.M.R. Vlaar en L. Wouters

Wetsartikelen: 6 lid 3 Faillissementswet, 78 Rijksoctrooiwet en 80 Rijksoctrooiwet

RECHTSPRAAK

Afwijzing paulianavordering; geen sprake van benadeling

De vorderingen van de curator worden afgewezen omdat ten tijde van de faillietverklaring geen sprake was van benadeling van de schuldeisers.

Feiten

Gefailleerde heeft voor de aankoop van aandelen een geldlening ten bedrage van € 100.000 verkregen van een derde ('de financier'). Het geleende bedrag heeft gefailleerde nagenoeg direct na ontvangst doorgestort als aanbetaling. Vervolgens werd echter geen overeenstemming bereikt over de beoogde aandelentransactie. Daardoor verkreeg gefailleerde een vordering uit hoofde van onverschuldigde betaling op de verkoper, welke vordering gefailleerde vervolgens heeft gecedeerd aan de financier.

In de akte van cessie is opgenomen: *'Indien en voorzover Cessus de Vordering volledig heeft voldaan aan Cessionaris, verleent Cessionaris Cedent kwijting betreffende de Lening en zal de Lening geacht te zijn terugbetaald. Zolang de Vordering niet volledig is terugbetaald door Cessus aan Cessionaris, verleent Cessionaris geen kwijting aan Cedent voor het terugbetalen van de Lening en blijft de Lening in stand en behoudt Cessionaris elk recht om de lening terug te vorderen.'*

Een en ander is gebeurd medio 2016. Omdat de verkoper niet vrijwillig overging tot (terug)betaling, is de financier vervolgens een procedure begonnen tegen zowel de verkoper als gefailleerde. De financier sprak gefailleerde aan uit hoofde van geldlening en de verkoper uit hoofde van de gecedeerde vordering. In september 2017 is de kwestie geschikt. Partijen zijn overeengekomen dat de verkoper € 100.000 plus € 5.000 wegens gemaakte kosten aan de financier zou voldoen. De schikking is nagekomen.

Het faillissement is uitgesproken in januari 2022, aldus ruim vijf jaar nadat een en ander is gebeurd.

Vordering curator

De curator stelde dat de schuldeisers in het faillissement door de cessie zijn benadeeld, omdat

daardoor een feitelijke rangwisseling van de crediteuren heeft plaatsgevonden. De financier had volgens de curator wetenschap van die benadeling, waardoor voldaan is aan de voorwaarden voor het invoeren van de faillissementspauliana op grond van artikel 42 Fw.

Beoordeling rechtbank

De rechtbank stelt voorop dat (volgens HR 19 oktober 2001, ECLI:NL:HR:2001:ZC3654) moet worden beoordeeld of de gestelde benadeling aanwezig is op het moment waarop de rechter over de vordering beslist. Hierbij moet de rechter de hypothetische situatie waarin de schuldeisers zouden hebben verkeerd zonder dat de rechtshandeling is verricht en in welke situatie zij feitelijk zouden verkeren als de handeling onaangetast blijft, vergelijken.

Toepassing van voornoemde maatstaf leidt tot de conclusie dat de cessie niet heeft geleid tot benadeling. De cessie heeft immers feitelijk tot gevolg gehad dat de financier de vordering heeft kunnen incasseren. Daarmee is de schuld afgelost die gefailleerde had uit hoofde van geldlening. In het hypothetische geval dat gefailleerde de vordering niet had gecedeerd maar zelf had geïncasseerd, had zij het aldus ontvangen bedrag ook moeten doorbetalen aan de financier. Ook dan was de opbrengst niet ten goede gekomen aan de crediteuren in het faillissement. Hierbij is van belang dat vast is komen te staan dat op gefailleerde in de periode waarin een en ander gebeurde (ruim vijf jaar voor faillissement), niet de verplichting rustte om al haar crediteuren naar evenredigheid te betalen. Daarom wordt aangenomen dat ook indien de cessie niet had plaatsgevonden, de gelden ten tijde van het faillissement niet aan de schuldeisers ten goede zouden zijn gekomen. Van een benadeling ten tijde van het faillissement is dus geen sprake. De vorderingen van de curator worden afgewezen.

K.C.S. Meekes, september 2025

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 05-03-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:8657

Zaaknummer: C/03/326491 / HA ZA 24-39

Rechters: J.J. Verhoeven

Advocaten: G.D. Jongen en M.A. van Haelst

Wetsartikelen: 42 Fw

RECHTSPRAAK

**Betalingen aan echtgenoot van bestuurder:
schuldoverneming niet te goeder trouw en/of paulianeus?**

Het hof oordeelt over de vraag of betalingen van een vennootschap aan de echtgenoot van een bestuurder moeten worden gekwalificeerd als ongeoorloofde schuldoverneming (art. 54 Fw) en/of paulianeuze transacties (art. 42/47 Fw). De curator slaagt niet in zijn bewijsopdracht

Achtergrond

Tussen appellant, de echtgenoot van de bestuurder, en kinderspeelparadijs Dolle Pret in Almelo B.V. ('Dolle Pret') bestond een rekening-courantverhouding. Er vonden over en weer boekingen plaats. Eind 2019 had appellant nog een schuld aan Dolle Pret. Tegelijkertijd had appellant naar eigen zeggen geld geleend van een financier en dat geld doorgeleend aan Dolle Pret.

Eind 2019 vond een transactie plaats, waarbij de schuld in rekening-courant van appellant werd verlaagd en tegelijkertijd een vordering van de bestuurder op Dolle Pret werd verminderd. Nadien vonden er in 2020 betalingen aan appellant plaats, voor € 36.376. Dolle Pret is in december 2020 gefailleerd. Per datum faillissement was Dolle Pret nog € 75.000 verschuldigd aan appellant. De curator stelde dat de transactie in 2019 een schuldoverneming betrof, waarbij appellant niet te goeder trouw was. Voorts stelde de curator dat zowel de transactie uit 2019 als de betalingen uit 2020 paulianeus waren, ex artikel 42 of 47 Fw.

Transactie 2019

Ten aanzien van deze transactie betoogde appellant dat hij recht had op rente en aflossing en dat de transactie feitelijk een verrekening was. Het hof oordeelt dat de curator onvoldoende heeft onderbouwd dat appellant op 31 december 2019 wist dat het faillissement van Dolle Pret te verwachten was. De curator heeft geen cijfers overgelegd waaruit een financieel nijpende situatie bleek, terwijl Dolle Pret destijds nog niet te lijden had van de maatregelen tegen het

coronavirus. Aldus was er geen sprake van een schuldoverneming die niet te goeder trouw was. Voorts oordeelt het hof dat het beroep op de actio pauliana niet slaagt. Allereerst constateert het hof (bij het beroep op art. 42 Fw) dat uit de stellingen van appellant volgt dat geen sprake is van een onverplicht verrichte rechtshandeling, nu de transactie te gelden zou hebben als voldoening van rente en aflossing. Het beroep op artikel 47 Fw slaagt niet, omdat onvoldoende is onderbouwd dat het faillissement van Dolle Pret destijds al te verwachten was.

Betalingen 2020

Voor wat betreft de betalingen in 2020 oordeelde de rechtbank dat sprake zou zijn geweest van paulianeuze betalingen ex artikel 47 Fw. Appellant kwam daartegen in appèl. De curator betoogt dat aangenomen moet worden dat sprake was van samenspanning tussen de bestuurder van Dolle Pret en appellant, nu zij gehuwd waren. Appellant heeft evenwel gemotiveerd betoogd dat zij gescheiden leven en dat hij niet wordt geïnformeerd over de gang van zaken bij Dolle Pret. De bestuurder had bij de rechter-commissaris wel een verklaring afgelegd die mogelijk anders suggereerde, maar die verklaring had slechts beperkte bewijskracht, aldus het hof. Om die reden oordeelt het hof dat de stelling van de curator voldoende gemotiveerd is betwist, zodat de curator werd toegelaten tot bewijslevering (zie voor het tussenarrest ECLI:NL:GHARL:2024:5738). In dat bewijs is de curator niet geslaagd. Hij heeft de bestuurder als getuige opgeroepen, maar die beriep zich op haar verschoningsrecht als echtgenote. Aldus slaagde het beroep op artikel 47 Fw niet.

Ook het beroep op artikel 42 slaagde niet. De curator betoogde dat de betalingen onverplicht waren verricht, waarbij hij kennelijk consequent aangaf dat de betalingen 'zonder rechtsgrond' waren gedaan. Appellant stelde evenwel dat de betalingen de rente en aflossing betroffen. Nu de stelplicht en bewijslast bij de curator lagen, werd de curator toegelaten te bewijzen dat de betalingen zonder rechtsgrond hadden plaatsgevonden. Bij die bewijsopdracht werd appellant wel verplicht aanvullende administratieve stukken over te leggen, aan de hand waarvan de curator dan zijn stellingen kon onderbouwen. Uit die stukken volgde evenwel dat aannemelijk was dat appellant bedragen heeft doorgeleend en rente moest afdragen, zodat Dolle Pret die aan hem moest betalen. De curator had daar niets tegenover gesteld, aldus het hof, zodat hij niet slaagde in zijn bewijsopdracht.

Het hof wijst de vorderingen van de curator aldus af en veroordeelt de curator tot betaling van de proceskosten in eerste aanleg en in hoger beroep.

A.A.O. Bosori & A.D. van Dalen, september 2025

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 10-09-2024

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2024:5738

Zaaknummer: 200.322.053

Rechters: G.P. Oosterhoff, B.J. Engberts en J.G.B. Pikkemaat

Advocaten: A.A. Dooijeweerd en G.W. Weenink

Wetsartikelen: 42 Fw, 47 Fw en 54 Fw

RECHTSPRAAK

Toepassing Haviltex-norm op gemaakte afspraken bij een crediteurenakkoord

Toepassing Haviltex-norm op gemaakte afspraken bij een crediteurenakkoord. Vordering niet opeisbaar.

Eiseres B.V. vordert € 4.894,10, inclusief rente en buitengerechtelijke incassokosten van gedaagde B.V. wegens geleverde zonweringsproducten. Gedaagde beroept zich op het feit dat zij afspraken heeft gemaakt met eiseres door middel van een crediteurenakkoord en aanvullende afspraken waardoor (volledige) betaling nog niet verschuldigd zou zijn. De kantonrechter wijst de vorderingen af: de vordering is (nog) niet opeisbaar.

In november 2023 heeft gedaagde haar crediteuren een voorstel gestuurd om 25% van de vorderingen te voldoen, gefinancierd door een kredietverstrekker. De kredietverstrekker zal het krediet volgens het crediteurenakkoord verstrekken na instemming van de Belastingdienst met het akkoord. Volgens de overeenkomst stemt de Belastingdienst op haar beurt in met het akkoord, als alle schuldeisers van gedaagde instemmen met betaling van hetzelfde percentage van hun vordering (25%). Eiseres heeft ingestemd met het crediteurenakkoord.

Eiseres en gedaagde verschillen van mening over de voorwaarden waaronder de overeenkomst tot stand is gekomen en met name het moment van betalen. De kantonrechter moet de afspraken uitleggen op grond van de *Haviltex*-norm. De betaling van de 25% is contractueel gekoppeld aan de daadwerkelijke kredietverstrekking ná de vereiste instemmingen. Die voorwaarde is (nog) niet vervuld. Dat dit voor eiseres tot onzekerheid leidt, maakt de vordering niet tussentijds opeisbaar. Vaststaat dat gedaagde inmiddels 25% heeft betaald. Deze betaling strekt, nu de hoofdsom niet opeisbaar was, in mindering op de hoofdsom en niet (eerst) op wettelijke rente of incassokosten. Voor dit deel is gedaagde bevrijdend nagekomen.

Daarnaast heeft gedaagde – om eiseres te bewegen het akkoord te ondertekenen – toegezegd ook de resterende 75% te voldoen. Partijen verschillen van mening over het tijdstip van die betaling. Eiseres stelt dat de 75% in 2024 of zelfs per direct in 2023 verschuldigd werd. Gedaagde voert daarentegen aan dat betaling pas aan de orde zou zijn zodra de doorstart rond

was. Volgens eiseres is de onderneming nooit gestaakt en kan van een doorstart geen sprake zijn. Tijdens de mondelinge behandeling heeft gedaagde toegelicht dat met 'doorstart' het moment bedoeld werd waarop de financiering beschikbaar is en het crediteurenakkoord is afgewikkeld.

De rechter moet ook hier de *Haviltex*-norm toepassen. Gelet op de context, namelijk het voorkomen van een faillissement via een door financiering gedragen akkoord, mochten partijen over en weer redelijkerwijs begrijpen dat onmiddellijke volledige betaling niet was beoogd. De aanvullende 75%-toezegging is daarom zo uit te leggen dat betaling eerst verschuldigd is ná afwikkeling van het crediteurenakkoord. Een vaste kalendertermijn is niet overeengekomen en volgt ook niet uit de stukken.

Omdat de hoofdsom (behoudens de reeds betaalde 25%) niet opeisbaar is, worden de nevenvorderingen (wettelijke rente en buitengerechtelijke incassokosten) eveneens afgewezen. Eiseres wordt als de in het ongelijk gestelde partij veroordeeld in de proceskosten.

A.M.H. Nolte, september 2025

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 20-08-2025

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2025:4566

Zaaknummer: 11594303

Rechters: A.A.T. Werner

Advocaten: O. Zaïr

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Erkenning preferente vorderingen in faillissement apotheek

Een voormalig werknemer heeft in het faillissement van een apotheek twee vorderingen ingediend: een voor achterstallig loon en een voor niet betaalde pensioenpremies. Tijdens de verificatievergadering betwistte een medeschuldeiser deze vorderingen. De rechter-commissaris verwees de zaak naar de rechtbank voor verdere beoordeling op grond van artikel 122 Fw.

De medeschuldeiser voerde aan dat de vorderingen niet tijdig zouden zijn ingediend en ook zouden zijn verjaard, omdat er geen stuiting heeft plaatsgevonden. De rechtbank verwierp beide verweren. De rechtbank oordeelt dat de uiterste datum voor indiening van de vorderingen op 4 juni 2024 lag, en uit een e-mail van de advocaat van de voormalig werknemer blijkt dat de vorderingen uiterlijk op die datum zijn ingediend. Bovendien waren de vorderingen al eerder door de curator op de verificatielijst geplaatst. Met betrekking tot de verjaring oordeelt de rechtbank dat de verjaringstermijn op grond van artikel 36 Fw is verlengd tot zes maanden na beëindiging van het faillissement, waardoor stuiting niet vereist was.

De medeschuldeiser voerde daarnaast aan dat de vordering met betrekking tot de pensioenpremies tijdens het faillissement van de apotheek is ontstaan, omdat de pensioenpremies tijdens het faillissement zijn voldaan door de onderneming van de werknemer. Volgens de medeschuldeiser kan de werknemer daarom geen preferente vordering hebben verkregen. De rechtbank oordeelt dat het enkele feit dat de onderneming van de voormalig werknemer de pensioenpremies heeft betaald, niet betekent dat de voormalig werknemer daarom geen vordering meer heeft op de apotheek. De grondslag van de vordering is namelijk de arbeidsovereenkomst, en die vordering is voorafgaand aan het faillissement ontstaan.

De rechtbank erkent beide vorderingen als preferente schuldvorderingen.

N. Gamliël, september 2025

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 27-08-2025

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2025:4823

Zaaknummer: C/16/577674 / HL ZA 24-178

Rechters: M.R. van der Vos

Advocaten: G. Boot en J. Duijzings

Wetsartikelen: 122 Fw en 36 Fw

RECHTSPRAAK

Vordering van aandeelhouder en voormalig bestuurder van een management-bv wegens het afstand doen van managementvergoeding in een WHOA-traject wordt afgewezen

De bestuurder/aandeelhouder is op de hoogte gesteld van het voornemen om afstand te doen van de managementvergoeding, maar heeft hiertegen niet geprotesteerd. De bestuurder/aandeelhouder heeft ook geen schade geleden, omdat het WHOA-akkoord zonder de afstand niet tot stand zou zijn gekomen. In dat geval zou een faillissement zijn gevolgd en zou de managementvergoeding ook niet zijn betaald.

Eiseres is samen met gedaagde sub 3 ('de medebestuurder') bestuurder en aandeelhouder van gedaagde sub 2 ('de management-bv'). Deze is op haar beurt bestuurder van gedaagde sub 1 ('de vennootschap'). De vennootschap bevindt zich in financieel zwaar weer en begint daarom een WHOA-procedure. Tijdens de WHOA-procedure trekt eiseres zich terug als bestuurder.

Om het WHOA-akkoord te financieren zijn investeerders aangetrokken. Deze zijn echter enkel bereid het akkoord te financieren als de management-bv afstand doet van haar vordering uit hoofde van de managementvergoeding. Wel zijn de investeerders bereid om een exitbonus af te spreken als de vennootschap in de nabije toekomst met winst wordt verkocht. Eiseres wordt geïnformeerd over het voornemen om afstand te doen van de managementvergoeding. Eiseres stemt hier niet mee in, maar protesteert ook niet.

Nadat het WHOA-akkoord tot stand is gekomen, stelt eiseres dat de gedaagden onrechtmatig hebben gehandeld door afstand te doen van de vordering van de management-bv. Eiseres vordert dan ook betaling van haar aandeel in de managementvergoeding van € 17.600.

De kantonrechter wijst de vordering van eiseres af omdat niet is komen vast te staan dat eiseres schade heeft geleden. Volgens de kantonrechter staat onbetwist vast dat als de

management-bv geen afstand had gedaan van haar vordering, het WHOA-akkoord niet was gefinancierd en de vennootschap failliet was gegaan. In dat geval had eiseres ook geen uitkering ontvangen, waardoor van schade geen sprake is. Ook blijkt volgens de kantonrechter niet dat de medebestuurder zichzelf heeft bevoordeeld ten opzichte van eiseres.

Ten overvloede overweegt de kantonrechter wel nog dat de vennootschap er beter aan had gedaan om de eis van de investeerders, dat de management-bv afstand zou doen van haar vordering, op te nemen in het WHOA-akkoord. Naast dat dit verwarring had kunnen voorkomen, dienen alle (afwijkende) afspraken onderdeel te zijn van het akkoord, zodat schuldeisers een weloverwogen stem kunnen uitbrengen.

S. Zonneveld, september 2025

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 20-08-2025

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2025:4559

Zaaknummer: 11559877 \ UC EXPL 25-1536

Rechters: S.H. Gaertman

Advocaten: E.N. van Essen en H.J.J. Diekman

Wetsartikelen: 6:162 BW